

نام و کد درس: روش تحقیق (کمی و کیفی) در سالمندی و پروپوزال نویسی ۱۷ رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد - سلامت سالمندی

ترم: اول

نیمسال: اول روز و ساعت برگزاری: شنبه ۱۰-۱۲

محل برگزاری: دانشکده بهداشت

تعداد و نوع واحد (نظری / عملی): ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی دروس پیش نیاز: روش تحقیق (کد ۰۳)

مدرس: دکتر خورشید مبصری - دکتر نفیسه قصاب عبدالهی

* نحوه ارزشیابی دانشجویان و باارم مربوط به هر ارزشیابی:

ساختار اصلی ارزشیابی دانشجویان سیستم ارزشیابی هفتگی (WES) Weekly Evaluation System و شامل موارد زیر خواهد بود.

اهداف اختصاصی

۱. آشنایی دانشجویان با منابع مختلف آموزشی
۲. تبدیل روش تدریس از حالت "استاد محور" به "دانشجو محور"
۳. درک مطالب تدریس به صورت عمیق و پایدار
۴. کسب مهارت‌های تسهیل‌گری و پویایی گروه

سیستم ارزشیابی هفتگی دارای شش مرحله به شرح زیر است:

(۱) معرفی منابع مربوطه توسط استاد

منابع اصلی توسط استاد به همراه موضوعات درسی تمام جلسات آموزشی تا آخر ترم ارائه میشود تا دانشجویان فرصت کافی برای بررسی و تحقیق در موضوعات مربوطه را داشته باشند.

۲) تعیین سرفصل هایی برای مطالعه

در این روش دانشجویان نیز میتوانند بطور آزاد منابع مرتبط را معرفی کنند و در کلاس با کمک تسهیلگران نقد و بررسی شود. بنابراین منابع مختلفی در هر جلسه به جای یک منبع کلیشهای مطرح و بحث میشود و دانشجویان خود را محدود به یک منبع نمیدانند و روحیه تحقیق و جستجو در آنها تقویت میشود.

۳) توضیح و تفسیر مطالب توسط دانشجویان

دانشجویان با بکارگیری عملی مجموعه ای از روشهای آموزشی مدرن از جمله بحث، گروهی بیان تجربیات هر فرد در رابطه با موضوع بحث ایفای نقش بیان سناریوهای مرتبط با بکارگیری تکنولوژیهای آموزشی مناسب به ارائه موضوع می پردازند. دانشجویان بطور فعال با موضوع درگیر میشوند و در واقع شرایط محیط آموزشی به گونه ای هست که فراگیران موضوع مورد بحث را بطور کامل لمس می کنند با توجه به اینکه موضوع جلسات از قبل مشخص شده و در اختیار دانشجویان هست بنابراین فرصت کافی برای مطالعه و تحقیق فراهم هست همچنین مهارت های استفاده حرفه ی و آکادمیک از وسایل کمک آموزشی با توجه به ماهیت این شیوه آموزشی بطور همزمان با یادگیری افزایش می یابد.

۴) رفع ابهامات توسط تسهیلگر

در هر جلسه آموزشی یکی از دانشجویان بعنوان تسهیلگر گروه عمل میکند و استاد بعنوان تسهیلگر ارشد عمل می نماید و در مواقع نیاز برای رفع ابهامات و هدایت بحثها مداخله کنند.

۵) جمع بندی مطالب و نتیجه گیری از مباحث

در پایان جلسه آموزشی با کمک تسهیلگر ارشد موضوعات مطرح شده جمع بندی می شود تا فراگیران به نکات مشترکی دست یابند.

۶) ارزشیابی دانشجویان توسط هم و استاد در پایان هر جلسه

ارزشیابی دانشجویان بطور هفتگی انجام میشود به این گونه که در آخر هر جلسه آموزشی دانشجویان و استاد با توجه به فعالیت هر دانشجو طبق چک لیست فعالیتهایی که از اول ترم در اختیار دارند مورد ارزشیابی قرار می گیرند نمره کل ارزشیابی به جای بیست نمره پایان ترم از صد نمره به شرح زیر در نظر گرفته می شود:

۱. حضور و غیاب

۲. خود ارزیابی

۳. ارزیابی همسالان

۴. علاقه به شرکت در بحثهای، گروهی حضور مستمر در جلسات آموزشی اشتیاق به مشارکت در طرح پرسش و پاسخگویی به سوالات و نیز علاقه به یادگیری مفاهیم جدید و آموزش آنها به سایر فراگیران
۵. تهیه و ارسال محتوای آموزشی در موعد مشخص به سایر دانشجویان و تسهیلگر
۶. نحوه ارائه کیفیت محتوای آموزشی و نحوه استفاده از وسایل کمک آموزشی

بارم بندی

الف) در طول دوره (تکالیف، سخنرانی، میان ترم): ۶۰ درصد

ب) پایان دوره: امتحان کتبی: ۲۰ درصد نمره

ج) حضور موثر در کلاس: ۲۰ درصد

تعداد ساعات مجاز غیبت برای این واحد درسی: طبق آئین نامه های آموزشی مصوب

نکات مهم:

- * محتوای آموزشی هر هفته در اختیار دانشجویان قرار خواهد گرفت. انتظار می رود دانشجویان عزیز مطابق طرح درس، قبل از حضور در کلاس مطالب درسی را بدقت مطالعه نمایند و درگروه های کاری و در بحث ها مشارکت فعال داشته باشند. آمادگی قبلی منجر به یادگیری عمیق تر و مشارکت بهتر دانشجویان در کلاس خواهد گردید.
- *سیاست مسئول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس: گزارش به اداره آموزش

جلسه اول

کلیات پژوهش - انواع مطالعات و تعاریف اولیه در حوزه پژوهش

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <p>هدف از تحقیق در سیستم سلامت را توضیح دهد.</p> <p>حیطه های تحقیق در سیستم سلامت را نام ببرد.</p> <p>نقش پژوهش در ارتقای سلامت را بیان کند.</p> <p>مشکلات پژوهش را در تولید علم و مسائل کشوری نام ببرد.</p> <p>معیارهای موضوع تحقیقاتی مناسب (امکانپذیری، علاقمندی، نوآوری، اخلاقی، مرتبط) را توضیح دهد.</p> <p>هدف از جستجوی سوابق پژوهش (مروری بر متون علمی)</p> <p>۶ تفاوت بین پروپوزال و گزارش تحقیق را بداند</p> <p>تعاریف اولیه در خصوص انواع رویکردهای پژوهش و انواع مطالعات را بشناسد. مطالعات توصیفی و تحلیلی - مطالعات گذشته نگر و آینده نگر - مطالعات اولیه و ثانویه - مطالعات مروری - سایر انواع مطالعات</p>	شناختی	سخنرانی مشارکتی	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	۲ ساعت	تهیه اسلاید - استفاده از ویدیو پروژکتور و برنامه PowerPoint - استفاده از محتواهای الکترونیکی آنلاین	ارزیابی هفتگی، میان ترم و پایان ترم

جلسه دوم

مطالعات مشاهده ای-بخش اول (مطالعات مقطعی، اکولوژیک، گزارش مورد)

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <p>تعریف مطالعات مشاهده ای</p> <p>شناسایی و تشریح نقاط قوت و ضعف مطالعات مشاهده ای.</p> <p>انواع مطالعات مشاهده ای</p> <p>شناسایی و تشریح نقاط قوت و ضعف یک مطالعه مقطعی.</p> <p>شناسایی و طراحی یک مطالعه اکولوژیکی.</p> <p>شناسایی و توضیح نقاط قوت و ضعف یک مطالعه اکولوژیکی.</p> <p>شناسایی و طراحی مطالعات گزارش موردی و گزارش موارد</p> <p>نقاط قوت و ضعف یک گزارش موردی و مطالعه سری موردی را شرح دهید.</p> <p>مفهوم سوگیری در مطالعات و روش های جلوگیری از آن را شرح دهید.</p>	شناختی	سخنرانی مشارکتی	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	۱/۳۰ ساعت	تهیه اسلاید- استفاده از ویدیو پروژکتور و برنامه PowerPoint -استفاده از محتوای الکترونیکی آنلاین	ارزیابی هفتگی، میان ترم و پایان ترم

جلسه سوم

مطالعات مشاهده ای-بخش دوم (مطالعات مورد شاهدهی و مطالعات همگروهی)

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>ریز مباحث:</p> <p>ویژگیهای مطالعه مورد-شاهدهی را توضیح دهید. مراحل انجام مطالعه مورد- شاهدهی را شرح دهید. مزایا و معایب مطالعه مورد- شاهدهی را بیان نمایید. نسبت احتمال را در مطالعه مورد- شاهدهی تفسیر نمایید. انواع تورش در مطالعات مورد - شاهدهی را توضیح دهد. اهمیت جورسازی و خطرات جورسازی بیش از حد را در مطالعات مورد - شاهدهی را بیان نماید ویژگیهای مطالعه همگروهی را توضیح دهید. گروههای تحت مطالعه همگروهی را شناسایی کند. خطای ناشی از عدم پاسخدهی در مطالعات همگروهی را توضیح دهد. توانمندی تشخیص نقاط قوت و ضعف یک مطالعه همگروهی را کسب نماید. انواع مطالعه های همگروهی و نقاط ضعف و قوت هریک را شرح دهد.</p>	شناختی	سخنرانی مشارکتی	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	۱/۳۰ ساعت	تهیه اسلاید- استفاده از ویدیو پروژکتور و برنامه PowerPoint -استفاده از محتوای الکترونیکی آنلاین	ارزیابی هفتگی، میان ترم و پایان ترم

جلسه چهارم

مطالعات تجربی (مداخله ای)

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>ریز مباحث: ویژگی های مطالعات مداخله ای را شرح دهد. مزایا و معایب مطالعات مداخله ای نسبت به سایر انواع مطالعات را بیان کند. اهمیت وجود گروه کنترل را بیان کند. انواع رایج مطالعات مداخله ای (موازی، متقاطع و ...) توضیح دهد مزایا و معایب هر یک از انواع مطالعات مداخله ای نسبت به هم را شرح دهد. تخصیص تصادفی، مخفی سازی تخصیص، کورسازی را توضیح دهد. انواع سوگیری در مطالعات مداخله ای را شرح دهد قسمت های مختلف یک مقاله مداخله ای را توضیح دهد.</p>	شناختی	سخنرانی مشارکتی	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	۱/۳۰ ساعت	تهیه اسلاید- استفاده از ویدیو پروژکتور و برنامه PowerPoint -استفاده از محتوای الکترونیکی آنلاین	ارزیابی هفتگی، میان ترم و پایان ترم

جلسه پنجم

اهداف پژوهش و انواع متغیرها

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>ریز مباحث:</p> <p>تفاوت بین متغیرهای وابسته و مستقل را تمیز دهد.</p> <p>انواع متغیرها (اسمی، رتبه‌ای، فاصله‌ای و نسبی) را توضیح دهد.</p> <p>نحوه نگارش هدف کلی را توضیح دهد</p> <p>نحوه نگارش اهداف اختصاصی را توضیح دهد نحوه</p> <p>نگارش فرضیه های پژوهشی را توضیح دهد نحوه</p> <p>نگارش سئوالات پژوهشی را توضیح دهد .</p>	شناختی	سخنرانی مشارکتی	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	۱/۳۰ ساعت	تهیه اسلاید- استفاده از ویدیو پروژکتور و برنامه PowerPoint -استفاده از محتوای الکترونیکی آنلاین	ارزیابی هفتگی، میان ترم و پایان ترم

جلسه ششم - هفتم

گردآوری داده ها و نمونه گیری

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>ریز مباحث:</p> <p>جامعه مورد مطالعه را بشناسد و توضیح دهد</p> <p>انواع روش های نمونه گیری را شرح دهد</p> <p>در باره مشکلات ناشی از تورش که باید در هنگام نمونه گیری از آن احتراز نمود، بحث کند</p> <p>آشنایی با خطای تصادفی تورش و مخدوش کننده ها و روش های کنترل آنها</p> <p>گردآوری داده ها در انجام پژوهش را شرح دهد.</p> <p>روشهای گوناگون گردآوری داده ها (مشاهده، مصاحبه، پرسشنامه و ...) را توصیف نماید.</p> <p>عواملی که باید به هنگام تعیین نمونه در نظر گرفت را فهرست نماید.</p> <p>با توجه به نوع مطالعه و متغیرهای طرح پژوهشی فرمول مناسب حجم نمونه را انتخاب نماید</p>	شناختی	سخنرانی مشارکتی	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	۱/۳۰ ساعت	تهیه اسلاید - استفاده از ویدیو پروژکتور و برنامه PowerPoint - استفاده از محتوای الکترونیکی آنلاین	ارزیابی هفتگی، میان ترم و پایان ترم

جلسه هشتم

روایی پایایی ابزار

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>ریز مباحث:</p> <p>اصول ساختن پرسشنامه را شرح دهد.</p> <p>مفهوم دقت در اندازه گیری را توضیح دهد .</p> <p>مفهوم روایی و پایایی ابزار سنجش را توضیح دهد .</p> <p>انواع اعتبار (ظاهری، محتوی، سازهای و پیشگویی کننده) را توضیح دهد</p> <p>انواع مختلف سنجش پایایی را توضیح دهد</p> <p>عوامل موثر بر روایی و پایایی را توضیح دهد</p>	شناختی	سخنرانی مشارکتی	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	۱/۳۰ ساعت	<p>تهیه اسلاید - استفاده از ویدیو پروژکتور و برنامه PowerPoint - استفاده از محتوای الکترونیکی آنلاین</p>	ارزیابی هفتگی، میان ترم و پایان ترم

- ۱- رخشانی فاطمه شهرکی ثانوی، فریبا روش تحقیق مراحل علمی و روشهای کاربردی آخرین چاپ
۲- صلصالی مهوش ، پرویزی سرور (مترجم)، ادیب حاج باقری محسن (مترجم) روشهای تحقیق کیفی . نشر بشری

- 3- Dawson C. A Practical Guide to Research Methods: A User-Friendly Manual for Mastering Research Techniques and Projects. UK: Oxford; Last edition.
4- Bruce NG, Pope D, Stanistreet DL. Quantitative Methods for Health Research: A Practical Interactive Guide to Epidemiology and Statistics. John Wiley & Sons; Last edition.
5- Leigh Riby.. Handbook of Gerontology Research Methods: Understanding successful aging, last edition.
6- Laura B. Dunn, M.D., and Erin L. Cassidy-Eagle,. 2020. Practical Strategies in Geriatric Mental Health: Cases and Approaches.
7- Handbook of gerontology research methods .; 2017; Routledge, Taylor & Francis Group
8- Research design in aging and social gerontology, Weil, Joyce, author, 2017